

Regeling van de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap van 12 augustus 2009, nr. WJZ/144957 (8263), houdende regels voor de inhoud en inrichting van de jaarrekening van de landelijke publieke media-instellingen, de Wereldomroep en de Ster (Regeling financiële verantwoording landelijke publieke media-instellingen, Wereldomroep en Ster)

De Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,

Gelet op artikel 2.172, derde lid, van de Mediawet 2008;

Besluit:

Artikel 1. Vaststelling handboek

Op de jaarrekening van de landelijke publieke media-instellingen en de Wereldomroep zijn de inrichtingseisen en controleprotocollen als opgenomen in de bij deze regeling gevoegde bijlage van toepassing.

Artikel 2. Intrekking Handboek 2008

Met ingang van 1 juli 2010 wordt de Regeling van de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap van 26 februari 2009, nr. WJZ/101186 (8247), houdende vaststelling Handboek financiële verantwoording publieke omroep 2008, voor de verantwoording over 2008, ingetrokken.

Artikel 3. Inwerkingtreding

Deze regeling treedt in werking met ingang van de tweede dag na de dagtekening van de Staatscourant waarin zij wordt geplaatst en werkt terug tot en met 1 januari 2009.

Artikel 4. Citeertitel

Deze regeling wordt aangehaald als Regeling financiële verantwoording landelijke publieke media-instellingen, Wereldomroep en Ster.

Deze regeling zal met de toelichting in de Staatscourant worden geplaatst.

*De Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
R.H.A. Plasterk.*

BIJLAGE

Handboek Financiële Verantwoording landelijke publieke mediainstellingen, Wereldomroep en Ster 2009

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, Den Haag, augustus 2009

1 Inleiding

Op grond van artikel 2.172 derde lid van de Mediawet 2008 (hierna MW 2008), dat bepaalt dat bij ministeriële regeling nadere regels kunnen worden gesteld over de inhoud en inrichting van de jaarrekening, is dit nieuwe Handboek Financiële Verantwoording landelijke publieke media-instellingen, Wereldomroep en Ster 2009 (Handboek) vastgesteld.

Dit Handboek vervangt het vorige Handboek van 26 februari 2009¹ en is van toepassing vanaf het boekjaar 2009. Hierbij dient opgemerkt te worden dat eventuele gevolgen voor waarderingen, met terugwerkende kracht vanaf 1 januari 2009, opgenomen worden.

1.1 Wettelijk kader

Op grond van artikel 2.172, eerste lid MW 2008 is Titel 9 van het Tweede Boek van het Burgerlijk Wetboek (hierna te noemen BW 2 Titel 9) van toepassing op de landelijke publieke media-instellingen, de Wereldomroep en de Ster met dien verstande dat zij de winst- en verliesrekening vervangen door een exploitatierekening. Op de exploitatierekening zijn de bepalingen omtrent de winst- en verliesrekening zoveel mogelijk van overeenkomstige toepassing. Bij toepassing van de omvangscriteria volgens de artikelen 396 en 397 Boek 2 BW dient het begrip netto-omzet te worden geïnterpreteerd als de totale baten (inclusief subsidies en bijdragen van derden) van de publieke media-instelling. Ongeacht de omvang van de media-instelling is de controleplicht volgens artikel 393 BW 2 voor alle landelijke publieke media-instellingen van toepassing. Verder is het bestuur verantwoordelijk om te voldoen aan de deponeringsplicht volgens artikel 394 Boek 2 BW.

Doel van de hierbij nader te bepalen voorschriften en modellen met betrekking tot de presentatie van de financiële verantwoording is het bereiken van een uniforme en vergelijkbare jaarverslaggeving inzake de financiële gegevens door de jaren heen, alsmede tussen de verschillende media-instellingen. Daarbij zijn de regels van het jaarrekeningenrecht, zoals deze zijn opgenomen in BW 2 Titel 9, de richtlijnen van de Raad voor de Jaarverslaggeving en jurisprudentie van toepassing. Wanneer hetgeen in dit Handboek vermeld afwijkt van eerdergenoemde richtlijnen, dan prevaleert het Handboek.

1.2 Informatie

Op grond van artikel 2.171 lid 1 t/m 3 MW 2008, dienen de landelijke publieke media-instellingen en de Wereldomroep vóór 1 mei de jaarrekening over het voorafgaande boekjaar aan het Commissariaat voor de Media te sturen. Daarbij is bepaald dat het boekjaar gelijk is aan een kalenderjaar. Op grond van art. 2.171 2° en 3° lid MW 2008, dient een afschrift van de jaarrekening van de landelijke publieke media-instellingen ook aan de raad van bestuur van de Stichting te worden gezonden. De Stichting levert zijn jaarrekening, samen met opmerkingen over de jaarrekeningen van de media-instellingen, voor 1 juni aan het Commissariaat aan.

De jaarrekening van bevat minimaal de volgende onderdelen:

1. Balans met toelichting
2. Exploitatierekening volgens de categoriale indeling met toelichting
3. Kasstroomoverzicht

Daarnaast voegt het bestuur de 'Overige gegevens' zoals genoemd in artikel 392 BW 2, met inachtneming van hetgeen bepaald is in het vijfde lid van genoemd artikel, toe aan de jaarrekening.

De additionele informatie dient vóór 1 mei te worden verstrekt. Deze informatie, hierna genoemd Additionele informatie, sluit aan bij de gepubliceerde jaarrekening en bestaat uit:

1. Aanvullende toelichting bij de balans
2. Exploitatierekening publieke media-instelling volgens de functionele indeling met aanvullende toelichting

¹ Regeling van de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap van 26 februari 2009, nr. WJZ/101186 (8247), houdende vaststelling Handboek financiële verantwoording publieke omroep 2008, voor de verantwoording over 2008.

3. Sponsorbijdragen en bijdragen van derden²
4. Nevenactiviteiten en verenigingsactiviteiten
5. Management letter accountant.

Verder wordt er een accountantsverklaring en een verslag van bevindingen bij de Additionele informatie verstrekt. Indien de onderwerpen van het verslag van bevindingen opgenomen zijn in de Management letter, vervalt de verplichting om een apart verslag van bevindingen op te stellen.

1.3 Betrokkenheid bij andere rechtspersoon

Publieke media-instellingen en de Wereldomroep kunnen betrokken zijn bij andere rechtspersonen. Dit betreft rechtspersonen waarin een publieke media-instelling een aanmerkelijk (financieel) belang heeft of waarop de publieke media-instelling een overwegende invloed uitoefent. Een publieke media-instelling is betrokken bij een rechtspersoon als bijvoorbeeld één of meer van de volgende aspecten, eventueel in onderling verband en samenhang bezien, van toepassing zijn. De opsomming van de aspecten is niet limitatief.

- De publieke media-instelling heeft een belang verworven in een rechtspersoon om andere redenen dan het beleggen van overtollig vermogen;
- De publieke media-instelling heeft op enigerlei wijze aanspraak op de door een rechtspersoon gegenereerde winst;
- De publieke media-instelling is betrokken bij het ontstaan van een rechtspersoon;
- In de doelomschrijving van een rechtspersoon wordt verwezen naar de behartiging van één of meer belangen van de publieke media-instelling;
- Een rechtspersoon voert een taak uit die voorheen door de publieke media-instelling aan zich was getrokken of door de publieke media-instelling als één van haar taken wordt gezien;
- De publieke media-instelling heeft statutair of feitelijk invloed op de bestuursamenstelling van een rechtspersoon of op de beslissingen van het bestuur van een rechtspersoon;
- De publieke media-instelling draagt op enigerlei wijze (al dan niet financieel) bij in de financiering van de bedrijfsvoering middelen van een rechtspersoon.

De financiële bescheiden c.q. de jaarrekening van de bedoelde rechtspersonen, waarover de desbetreffende zendgemachtigde uit hoofde van de betrokkenheid kan beschikken, worden gelijktijdig met de toezending van de jaarrekening van de betrokken publieke media-instelling meegezonden naar het Commissariaat voor de Media.

Indien sprake is van duurzame kapitaaldeelname in een afzonderlijke rechtspersoon ten dienste van de eigen werkzaamheid van de publieke media-instelling, zijn de desbetreffende bepalingen inzake de zogenaamde deelneming in een rechtspersoon (artikel 24c BW 2) van toepassing.

2 Jaarrekening

De jaarrekening van een publieke media-instelling wordt opgesteld in euro's en bevat minimaal de volgende onderdelen:

- Balans met toelichting (zie 2.1)
- Exploitatierkening volgens de categoriale indeling met toelichting (zie 2.2)
- Kasstroomoverzicht (zie 2.3)

De publieke media-instelling neemt alleen die posten in de voorgeschreven modellen op, die voor de betrokken instelling van toepassing zijn.

Vreemde valuta worden op de balansdatum gewaardeerd tegen de dagwaarde zoals aangegeven door de Nederlandse Bank.

Daarnaast voegt het bestuur de 'Overige gegevens', zoals genoemd in artikel 392 BW 2, met inachtneming van hetgeen bepaald in het vijfde lid van genoemd artikel toe aan de jaarrekening.

2.1 Balans met toelichting

Hierbij wordt Model I balans gevolgd.

Met betrekking tot de waarderingsgrondslagen zijn in aanvulling op de bepalingen in BW 2 Titel 9 de volgende regels van toepassing.

² Dit geldt niet voor de Ster.

2.1.1 Vaste Activa

Materiële vaste activa

Waardering van materiële vaste activa geschiedt op basis van historische kosten onder aftrek van afschrijvingen. Daarbij gelden de hieronder vermelde afschrijvingspercentages.

Bedrijfsgebouwen en terreinen

Als overgangmaatregel geldt dat de ultimo 1995 gevolgde waarderingmethodiek voor de ultimo 1996 aanwezige activa gecontinueerd kan worden, waarbij toekomstige herwaarderingen zijn uitgesloten.

Afschrijvingspercentages per jaar

Terreinen	Geen afschrijving	
Bedrijfsgebouwen incl. facilitaire gebouwen	afschrijvingen in een termijn van 40 jaar op basis van de historische kostprijs	– voor zover het gebouw gefinancierd is met vreemd vermogen vindt de afschrijving plaats op annuïtaire wijze tegen de afgesloten rentevoet; – voor zover het gebouw gefinancierd is met eigen vermogen vindt de afschrijving plaats op annuïtaire wijze, waarbij de rentevoet bepaald wordt in het jaar van de investering overeenkomstig de op dat moment geldende langlopende hypotheekrente. Of – lineaire afschrijving over de (resterende) afschrijvingstermijn. afschrijving op gelijke wijze als bij bedrijfsgebouwen
	verbouwingskosten die een fundamentele wijziging in het gebruik van het pand tot gevolg hebben	
	verbouwingskosten die geen fundamentele wijziging in het gebruik van het pand tot gevolg hebben	10% van de historische kosten

Overige materiële vaste activa

Aanschaffingen boven de € 2.500 dienen te worden geactiveerd; aanschaffingen tot en met € 2.500 komen direct ten laste van de exploitatierekening.

Afschrijvingspercentages per jaar:

	% van de historische kostprijs
Inventaris en inrichting	20,00
Facilitaire apparatuur	20,00
Hardware en software	25,00
Vervoermiddelen	25,00
Zend- en energie-installaties ¹	6,67

¹ Uitzondering hierop geldt voor Radio Nederland Wereldomroep. Zij mogen hun zendinstallatie afschrijven met afschrijvingspercentage van 20%.

Niet aan de bedrijfsuitoefening dienstbaar

Dit betreft vaste activa die niet dienstbaar zijn aan de publieke media-instelling, Wereldomroep of Ster. Te denken valt aan gebouwen die worden verhuurd aan derden. Waardering geschiedt op basis van historische kosten, naar beneden te corrigeren als de marktwaarde lager is dan de historische kosten. Afschrijving geschiedt tegen de bij bedrijfsgebouwen en terreinen vermelde afschrijvingspercentages.

Financiële vaste activa

Overige effecten

Dit betreft effecten die bestemd zijn om duurzaam te worden aangehouden. Waardering geschiedt tegen verkrijgingsprijs, naar beneden te corrigeren indien de beurswaarde of marktwaarde lager is dan de verkrijgingsprijs. De marktwaarde van de ter beurze genoteerde effecten wordt in de toelichting vermeld.

2.1.2 Vlottende Activa

Voorraden

Onderhanden werken en gereed product m.b.t. media-aanbod

Dit betreft zowel nog niet verspreid media-aanbod als herhalingen. Een overzicht specificceert het totaal van deze post naar nog te verspreiden media-aanbod en herhalingen. De omvang van eventuele afwaarderingen wordt vermeld, waarbij bijzondere afwaarderingen nader worden toegelicht.

Nog niet verspreid media-aanbod

Waardering van een eigen productie geschiedt tegen de directe kosten. De definitie van directe kosten blijkt uit de toelichting bij de exploitatierekening volgens het functionele indelingsmodel (Model VI bij punt 3). De waardering van media-aanbod wordt verminderd met de voor dit media-aanbod ontvangen bijdragen van derden. Dit betreft bijdragen van sponsors, CoBO- en Stimuleringsfonds en overige derden. In de toelichting is zowel de voorraad voor vermindering als genoemde vermindering afzonderlijk getoond.

Gereed voor uitzending maar nog niet verspreid media-aanbod worden op balansdatum individueel beoordeeld. Bepaald media-aanbod wordt volledig afgewaardeerd als er door de publieke media-instelling in overleg met de netcoördinator definitief is besloten het media-aanbod niet te verspreiden. Als twee jaar na de eerste voorraadwaardering nog steeds geen beslissing is genomen ten aanzien van het verspreiden van bepaald media-aanbod, zal het betreffende media-aanbod volledig worden afgewaardeerd.

Herhalingen

Herhalingen van eigen producties worden gewaardeerd op de balans indien op het moment van eerste verspreiding schriftelijk is vastgelegd dat bepaald media-aanbod daadwerkelijk herhaald zal worden en voor de herhaling bekostiging is vastgesteld. Verspreidingen van media-aanbod dat binnen 1 week na balansdatum worden herhaald, zijn uitgesloten van voorraadwaardering. Waardering van een herhaling geschiedt tegen maximaal 15% van de directe kosten.

Aangekochte producties waar op basis van contractuele afspraken is betaald voor het recht op herhaling van media-aanbod, worden op balansdatum gewaardeerd tegen het bedrag dat is betaald voor dit recht.

Alle herhalingen worden drie jaar na de eerste voorraadwaardering volledig afgewaardeerd.

Effecten

Dit betreft effecten die gerekend worden tot de tijdelijke beleggingen. Waardering van niet ter beurse genoteerde effecten geschiedt tegen verkrijgingsprijs of lagere marktwaarde. Voor de afwaardering naar lagere marktwaarde zijn twee methoden toepasbaar:

- Individueel
Per soort effecten;
- Collectief
Alleen afwaardering naar lagere marktwaarde voor zover de totale marktwaarde van een groep effecten lager is dan de totale verkrijgingsprijs van de groep.
In de toelichting dient te worden uiteengezet welke methode van afwaardering is toegepast.
Waardering van ter beurse genoteerde effecten geschiedt tegen marktwaarde. In de toelichting dient de afwijking van de waardering tegen verkrijgingsprijs te worden uiteengezet. Het is niet toegestaan gebruik te maken van een balansrekening Reserve Koersverschillen Beleggingen. Zowel gerealiseerde als ongerealiseerde koers-verschillen komen direct ten laste of ten gunste van de exploitatierekening en worden verantwoord onder de post waardeveranderingen van effecten.

NB: In de functionele exploitatierekening worden koerswinsten verantwoord onder 'nettoresultaat uit vermogen'

2.1.3 Eigen Vermogen

Een verloopoverzicht van iedere individuele reserverekening geeft inzicht in de mutaties.

Reserve voor media-aanbod

Als in een boekjaar het exploitatieverlies omvangrijker is dan de omvang van de reserve voor

media-aanbod, dient het resterende negatieve exploitatieresultaat afgeboekt te worden van de Algemene reserve.

De reserve voor media-aanbod kan incidenteel een negatief saldo vertonen. In het volgende boekjaar dient de negatieve reserve voor media-aanbod verrekend te worden met het dan vast te stellen exploitatieresultaat. Indien dit exploitatieresultaat onvoldoende is voor volledige verrekening dient het resterende negatieve saldo van de reserve voor media-aanbod te worden afgeboekt van de Algemene reserve.

Overige reserves

Overige reserves dienen in de toelichting nader te worden gespecificeerd.

Fondsen

Dit betreft uitsluitend fondsen die bij de raad van bestuur van de Stichting worden beheerd voor de gezamenlijke landelijke publieke media-instellingen.

2.1.4 Voorzieningen

Een verloopoverzicht van iedere individuele voorziening geeft inzicht in de dotaties, onttrekkingen en overige mutaties.

2.1.5 Kortlopende schulden

Overlopende passiva budget voor media-aanbod

Als de raad van bestuur van de Stichting de bedragen die voor de verzorging van media-aanbod ter beschikking zijn gesteld in een boekjaar niet volledig aan de landelijke publieke media-instellingen heeft toegekend, dan dient de Stichting deze middelen te verantwoorden als overlopende passiva budget voor media-aanbod. De Stichting geeft bij de toelichting op de post overlopende passiva een specificatie van deze post, waarbij eerdergenoemd deel ten behoeve van het budget voor media-aanbod apart wordt vermeld.

2.2 Exploitatierkening volgens de categoriale indeling met toelichting

Hierbij wordt Model III exploitatierkening volgens de categoriale indeling gevolgd. Model IV geeft aan op welke wijze posten dienen te worden gerubriceerd.

2.2.1 Bezoldiging bestuurders, directie en toezichthouders

In de toelichting wordt overeenkomstig artikel 383 BW 2 opgave gedaan van de bezoldiging van de gezamenlijke bestuurders en gewezen bestuurders en, afzonderlijk, voor de gezamenlijke toezichthouders en gewezen toezichthouders. De bedragen dienen in het boekjaar ten laste van de publieke media-instelling te zijn verantwoord. Op overeenkomstige wijze wordt afzonderlijk opgave gedaan van de bezoldiging van de gezamenlijke directieleden en gewezen directieleden.

Een opgave die herleid kan worden tot een enkele natuurlijke persoon mag achterwege blijven. De wijze waarop de bezoldiging wordt berekend is overeenkomstig de berekeningswijze, zoals deze is bepaald in artikel 6 Wet Openbaarmaking uit Publieke middelen gefinancierde Topinkomens (WOPT). De volgende beloningscomponenten dienen bij elkaar opgeteld te worden:

- Belastbaar loon (bedrag zoals op de jaaropgave vermeld staat)
- Pensioenafdracht (werkgevers én werknemersdeel)
- Overige voorzieningen betaalbaar op termijn (bijvoorbeeld levensloop, financiële afspraken m.b.t. sabbatical etc.)
- Ontslagvergoedingen voor zover deze niet zijn opgenomen in het belastbaar loon

Namen van alle bestuurders, directieleden en toezichthouders dienen eveneens te worden vermeld. Per bestuurder, directielid en toezichthouder wordt de vorm van bezoldiging (gesalarieerd parttime of fulltime en/of vacatiegeld en eventuele onkostenvergoeding) aangegeven. Bij parttime salariering wordt het parttime percentage vermeld.

Onder bestuurders wordt verstaan die personen die deel uitmaken van het statutaire bestuursorgaan.

Onder directieleden wordt verstaan die personen die deel uitmaken van de statutaire directie. Tevens worden hieronder begrepen die personen die bij de statuten algemene bevoegdheden hebben verkregen.

Onder toezichhouders wordt verstaan die personen die krachtens de wet of statuten met het toezicht op het bestuur zijn belast. Leden van een ledenraad worden hier niet onder begrepen.

Op grond van artikel 2.3 derde lid onder b van de Mediawet 2008 is door de Raad van Bestuur 'Het Beloningskader Presentatoren in de Publieke Omroep' opgesteld. Dit Beloningskader bevat de verplichting om het meerdere, betaald boven het maximum (categorie C), bij ledenverenigingen niet betaald mag worden uit de omroepbudgetten, maar uit de verenigingsgelden. Het bedrag dat uit verenigingsgelden is betaald, wordt in de toelichting opgenomen. Daarnaast wordt het bedrag aangegeven in model VII.

2.2.2 Verantwoording in het kader van de WOPT

Naast de hierboven genoemde informatie wordt een opgave opgenomen waarmee wordt voldaan aan de verantwoordingverplichting in het kader van de WOPT. In deze verantwoording wordt separaat opgaaf gedaan van het belastbaar loon, de voorzieningen ten behoeve van beloningen betaalbaar op termijn, de functie of functies en de duur van het dienstverband in dat jaar van eenieder van wie de som van het belastbare loon en de voorzieningen ten behoeve van beloningen betaalbaar op termijn, het gemiddelde belastbare loon van ministers in het boekjaar te boven is gegaan. Wanneer een verplichte verantwoording in het kader van de WOPT niet van toepassing is, dient hiervan expliciet melding gemaakt worden.

2.3 Kasstroomoverzicht

Hierbij wordt Model II kasstroomoverzicht gevolgd. De kasstromen worden hierbij ingedeeld naar herkomst uit operationele activiteiten, investeringsactiviteiten en financieringsactiviteiten.

3 Additionele informatie

De Additionele informatie bestaat uit:

- Aanvullende toelichting bij de balans
- Exploitatierkening volgens de functionele indeling met aanvullende toelichting
- Sponsorbijdragen en bijdragen van derden
- Nevenactiviteiten en verenigingsactiviteiten
- Management letter accountant

Deze informatie dient, vergezeld van een accountantsverklaring en een verslag van bevindingen (indien de bevindingen niet zijn opgenomen in de Management letter), vóór 1 mei samen met de jaarrekening over het voorafgaande boekjaar aan het Commissariaat voor de Media en in afschrift aan de raad van bestuur van de Stichting te worden toegezonden. De Additionele informatie moet ook elektronisch kunnen worden aangeleverd.

Accountantsverklaring bij de Additionele informatie

In de bijlage is het controleprotocol en het model accountantsverklaring (Model B) opgenomen.

3.1 Aanvullende toelichting bij de balans

3.1.1 Vaste Activa

Financiële vaste activa

Deelnemingen

Een overzicht met alle rechtspersonen waarbij een publieke media-instelling betrokken is geeft inzicht in de aard van de rechtspersonen waarbij de desbetreffende publieke media-instelling betrokken is.

Een overzicht met alle deelnemingen geeft inzicht in het resultaat per deelneming. De omvang van eventuele afwaarderingen wordt vermeld, waarbij bijzondere afwaarderingen nader worden toege-licht. Van alle deelnemingen wordt een exemplaar van de jaarrekening overgelegd.

3.1.2 Vlottende Activa

Vorraden

Onderhanden werken en gereed product m.b.t. media-aanbod

Voor het nog niet verspreide media-aanbod wordt per bepaald media-aanbod de hoogte van de ontvangen bijdragen van derden gespecificeerd, waarbij ook de organisatie wordt vermeld die de bijdrage heeft verstrekt (Model VIII).

Handelsdebiteuren

Vorderingen dienen, onder aftrek van een eventuele voorziening wegens oninbaarheid, tegen nominale waarde te worden gewaardeerd. Een verloopoverzicht van de voorziening dubieuze debiteuren geeft inzicht in de dotaties, onttrekkingen en afwaarderingen die in een jaar hebben plaatsgevonden. Daarbij worden omvangrijke mutaties toegelicht.

Effecten

De effecten worden per balansdatum gespecificeerd naar soort waardepapier (aandelen, obligaties, opties, etc.) met – indien van toepassing – vermelding van het geldende rentepercentage per balansdatum.

Liquide middelen

De liquide middelen worden, voor zover van toepassing, per balansdatum gespecificeerd onder vermelding van het geldende rentepercentage:

- contanten
- direct opeisbare tegoeden
- niet direct opeisbare tegoeden.

3.1.3 Eigen Vermogen

Reserve voor media-aanbod (voorheen: programmareserve)

Een negatieve reserve voor media-aanbod wordt toegelicht.

3.2 Exploitatierkening volgens de functionele indeling met aanvullende toelichting

De publieke media-instelling neemt in haar jaarrekening de exploitatierkening op volgens de categoriale indeling. Daarnaast dient de publieke media-instelling inzicht te geven in de herkomst van baten en lasten van de publieke media-instelling. Hiertoe wordt in de Additionele informatie een exploitatierkening opgenomen volgens de functionele indeling (Model V³). Hieruit blijken de afzonderlijke exploitaties van de instelling, gesplitst in algemene radio- en , televisiekanalen en overige media-aanbod. Model VI geeft aan op welke wijze posten volgens deze indeling dienen te worden gerubriceerd. Daarbij is per post de aansluiting met de categoriale indeling vermeld.

3.2.1 Nevenactiviteiten en verenigingsactiviteiten

Voor nevenactiviteiten en verenigingsactiviteiten dient altijd een gescheiden administratie te worden gevoerd. Baten en lasten van de afzonderlijke nevenactiviteiten en verenigingsactiviteiten worden in de functionele indeling eerst gesaldeerd, waarna het saldo in de exploitatierkening wordt gepresenteerd als nettoresultaat. Hierop zijn de volgende regels van toepassing:

³ Radio Nederland Wereldomroep is vrijgesteld van de verplichting tot oplevering van de exploitatierkening volgens de functionele indeling.

Nevenactiviteiten	Nettoresultaat uit de nevenactiviteit programmabladen	Per programmablad wordt op een afzonderlijk overzicht het nettoresultaat gesplitst in baten en lasten (Model VII).
	Nettoresultaat uit de nevenactiviteit vermogen	Bevat alleen (rente-, huur-, beleggings) opbrengsten. Met uitzondering van kosten die verband houden met de verhuur van panden vindt er geen saldering plaats. Het nettoresultaat van de deelnemingen wordt uitgesplitst per deelneming.
	Nettoresultaat overige nevenactiviteiten	Per nevenactiviteit wordt op een afzonderlijk overzicht het nettoresultaat gesplitst in baten en lasten (Model VII).
Verenigingsactiviteiten	Inzake het goed en democratisch functioneren van de omroepvereniging	Op een afzonderlijk overzicht wordt het nettoresultaat gesplitst in baten en lasten (Model VII).

Daarnaast wordt een aansluiting gegeven van de afzonderlijke resultaten met het resultaat van de exploitatierekening volgens de categoriale indeling.

Met inachtneming van het bepaalde in artikel 2.135, 1^e lid MW 2008 dienen ook de inkomsten uit vermogen te worden aangewend voor de verzorging van media-aanbod van de publieke media-instelling. Dit betreft ook de gerealiseerde koerswinsten, ofwel het verschil tussen de verkoopopbrengst en de boekwaarde. Genomen koersverliezen kunnen eerst met gerealiseerde koerswinsten worden verrekend alvorens saldering met andere verenigingsgebonden baten en lasten plaatsvindt. Noodzakelijke afboekingen in verband met niet-gerealiseerde boekverliezen, waarbij de beurswaarde respectievelijk de marktwaarde lager is dan de verkrijgingsprijs, kunnen in het jaar eerst met de gerealiseerde koerswinsten worden verrekend, alvorens het bepaalde in artikel 2.135, 1^e lid MW 2008 van toepassing is.

Het nettoresultaat uit nevenactiviteiten en verenigingsactiviteiten dat niet in het boekjaar aan het media-aanbod is besteed, moet worden toegevoegd aan de reserve voor media-aanbod voor besteding in het volgende jaar.

3.2.2 Directe kosten

Onder directe kosten dienen die kosten te worden verstaan die samenhangen met de kernactiviteiten (activiteiten gericht op de voortbrenging van een of meerdere producten) van de organisatie. Hierbij wordt voor de publieke media-instellingen, media-aanbod als verschillende producten gedefinieerd.

3.2.3 Indirecte kosten

Alle kosten die niet rechtstreeks samenhangen met de kernactiviteiten van de organisatie en dus samenhangen met ondersteunende activiteiten, dienen te worden aangemerkt als indirecte kosten. Kosten die samenhangen met ondersteunende activiteiten worden waar mogelijk rechtstreeks ten laste van die activiteit verantwoord.

De basis voor toerekening van indirecte kosten aan nevenactiviteiten en verenigingsactiviteiten is de kostprijs. Voor de toerekening van de indirecte kosten worden de volgende directe kostensoorten onderscheiden (conform Model VI).

- personele kosten,
- facilitaire kosten en overige directe kosten.

Volgens Model VI zijn de volgende indirecte kostensoorten te onderscheiden:

- personele kosten,
- huisvestingskosten, en
- overige algemene kosten.

Personele kosten

Voor de toerekening van de indirecte *personele* kosten wordt de opslagcalculatiemethode gehanteerd. Grondslag voor het opslagpercentage is de verhouding tussen de indirecte personele lasten en de directe personele lasten.

Overige algemene kosten

Grondslag voor het opslagpercentage is de verhouding tussen de indirecte overige kosten en het totaal van de directe facilitaire kosten en overige directe kosten.

Voorbeeld 1:

A: Totaal directe personele kosten zijn € 100,
Totaal indirecte personele kosten € 10.
De opslag (A) voor de indirecte personele kosten is dan $10/100 = 10\%$

De neven- of verenigingsactiviteit heeft € 40 directe personele kosten. Dan wordt opslag A toegepast. In dit voorbeeld is dat 10% van € 40 = € 4.

Aan de totale kostprijs wordt € 40 + € 4 = € 44 toegerekend.

De toerekening van de indirecte huisvestingskosten vindt plaats op basis van de door de neven-activiteit of verenigingsactiviteit gebruikte vloeroppervlakte (m²), rekeninghoudend met de duur van de activiteit.

Voorbeeld 2:

B: Totale vloeroppervlakte bedraagt 150m².
De neven- of verenigingsactiviteit gebruikt hiervan 15m².
De toerekening (B) voor de indirecte huisvestingskosten is dan $15/150 = 10\%$.

Totale indirecte huisvestingskosten bedragen € 100. Dan wordt de toerekening B toegepast. In dit voorbeeld is dat 10% van € 100 = € 10.

Aan de totale kostprijs wordt € 10 toegerekend.

Voor de toerekening van de indirecte overige algemene kosten wordt (conform de personele kosten) de opslagcalculatiemethode gehanteerd. Het gehanteerde percentage per kostensoort is afhankelijk van de verhouding tussen de totale directe en indirecte kosten per kostensoort van de publieke media-instelling.

Voorbeeld 3:

C: Totaal facilitaire kosten en overige directe kosten zijn € 50
Totaal indirecte overige algemene kosten € 10
De opslag (C) voor de indirecte overige algemene kosten is dan $10/50 = 20\%$

De neven- of verenigingsactiviteit heeft € 15 directe facilitaire kosten en overige kosten. Dan wordt opslag C toegepast. In dit voorbeeld is dat 20% van € 15 = € 3.

Aan de totale kostprijs wordt € 15 + € 3 = € 18 toegerekend.

De totale kostprijs bestaat uit het totaal van de hierboven genoemde kosten.

Voorbeeld 4:

Totale kostprijs bedraagt € 44 (volgens voorbeeld 1) + € 10 (volgens voorbeeld 2) + € 18 (volgens voorbeeld 3) = € 72.

3.2.4 Exploitatieresultaat

De bestemming van het exploitatieresultaat wordt aangegeven volgens Model Va.

3.2.5 Aantal fte ultimo boekjaar

Het aantal medewerkers in Full Time Equivalent dat ultimo boekjaar in dienst is bij de publieke media-instelling wordt gespecificeerd volgens Model Vb.

3.2.6 Gemiddeld aantal fte over het boekjaar

Het gemiddeld aantal medewerkers in Full Time Equivalent dat over het boekjaar in dienst is geweest bij de publieke media-instelling, wordt gespecificeerd in Model Vc.

3.2.7 Bijzonderheden

De bijzonderheden die zich in het boekjaar hebben voorgedaan worden tekstueel toegelicht. Dit betreft onder meer:

- toelichting op de wijziging van verdeelsleutels bij de vaststelling van de lasten
- toelichting op een aanzienlijke stijging of daling (meer dan 10%) van balansposten, baten en lasten ten opzichte van vorig jaar
- toelichting op bijzondere waardeverminderingen
- toelichting als een post van de exploitatierekening volgens de functionele indeling meer dan 10% afwijkt van de begroting zoals bedoeld in de artikelen 2.147 en 2.160 MW 2008 (de Stichting en de Wereldomroep) of de begroting van de Ster zoals bedoeld in artikel 14, tweede lid van de statuten van de Ster.

3.2.8 Aansluitingseisen

Het totaal van de opbrengsten volgens de specificaties nevenactiviteiten, model VII dient aan te sluiten op de punten 2 en 3, in de categoriale exploitatierekening model III. Het totaal van de nettoresultaten volgens de specificaties nevenactiviteiten, model VII sluit aan op de verantwoording van het nettoresultaat van nevenactiviteiten volgens model V, functionele exploitatierekening. Ook de verantwoording van verenigingsactiviteiten (model VII) dient aan te sluiten op Model III punt 4 opbrengst verenigingsactiviteiten en Model V nettoresultaat verenigingsactiviteiten.

3.3 Sponsorbijdragen en bijdragen van derden

Jaarlijks wordt een gespecificeerd overzicht (Model VIII) verstrekt van alle sponsorbijdragen en andere bijdragen van derden die in het boekjaar in de exploitatierekening zijn verantwoord voor de verspreiding van media-aanbod.

Sponsoring is een financiële of andere bijdrage door een overheidsbedrijf of particuliere onderneming, die zich gewoonlijk niet bezighoudt met de vervaardiging van mediadiensten of media-aanbod, ten behoeve van de totstandkoming of aankoop van media-aanbod teneinde de verspreiding daarvan naar het algemene publiek of een deel daarvan te bevorderen of mogelijk te maken (artikel 1.1, lid 1, Mw 2008).

Onder sponsoring van media-aanbod wordt niet verstaan het verstrekken van een bijdrage ten behoeve van de totstandkoming of aankoop van media-aanbod door:

- a. overheidsinstellingen en andere instellingen die geen particuliere onderneming uitoefenen;
- b. de publieke media-instelling die het media-aanbod waarvoor de bijdrage wordt verstrekt, verzorgt;
- c. de (co)producent die zich gewoonlijk bezighoudt met de vervaardiging van mediadiensten of media-aanbod en geheel of gedeeltelijk is belast met de productie van het media-aanbod waarvoor de bijdrage wordt verstrekt.⁴

Zoals toegelicht in paragraaf 3.1.2. dient dit overzicht ook ingevuld te worden voor de in de voorraad opgenomen nog niet verspreide media-aanbod. Als laatste wordt het overzicht ook ingevuld voor die bijdragen voor verspreid media-aanbod die toch direct door een buitenproducent zijn ontvangen en niet door de publieke media-instelling die het media-aanbod heeft verspreid.

Sponsorbijdragen en andere bijdragen van derden dienen direct met de publieke media-instelling verrekend te worden, zodat deze bijdragen als inkomsten in de jaarrekening van de publieke media-instelling worden verantwoord. Het in mindering brengen van deze bijdragen op de kosten van verzorging van media-aanbod is niet toegestaan. Als bijdragen voor verspreid media-aanbod toch direct zijn uitbetaald aan de buitenproducent en niet aan de publieke media-instelling die het media-aanbod heeft verspreid, dan blijft de publieke media-instelling verantwoordelijk voor melding van deze bijdragen.

3.4 Nevenactiviteiten en verenigingsactiviteiten

Zoals toegelicht in paragraaf 3.2.1, dient dit overzicht (Model VII) te worden ingevuld voor iedere afzonderlijke nevenactiviteit, waaronder ieder afzonderlijk programmabladd, iedere deelneming en voor de verenigingsactiviteiten.

De toegerekende opbrengsten en kosten volgens de ontkoppeling van abonnements- en lidmaatschapsgelden dienen in de toelichting separaat zichtbaar te worden gemaakt. Dit betreft de overheveling van de lidmaatschapsgelden begrepen in de abonnementsprijs en eventueel kosten van

⁴ Bron: artikel 5 BSPO (beleidslijn sponsoring publieke omroep van het CvdM).

het programmablad naar de vereniging. De regeling van de ont koppeling is opgenomen onder de beleidsregels op de website van het Commissariaat voor de Media.

3.5 Managementletter accountant

Bij de Additionele informatie wordt een kopie meegestuurd van de management letter die de accountant van de publieke media-instelling jaarlijks opstelt. In de brief (eventueel meerdere brieven) informeert de accountant het bestuur over de bijzonderheden en risico's die zij in het boekjaar hebben geconstateerd. De accountant kan tevens de onderwerpen van het verslag van bevindingen opnemen in de brief, waarmee de verplichting om een apart verslag van bevindingen op te stellen vervalt.

MODEL I MODEL BALANS

	Boekjaar		Voorgaand boekjaar			Boekjaar		Voorgaand boekjaar	
Vaste activa					Eigen vermogen				
Immateriële vaste activa					Algemene reserve				
Kosten van onderzoek en ontwikkeling					Herwaarderingsreserve				
Concessies en vergunningen					Reserve voor media-aanbod				
Overige immateriële vaste activa					Overige reserves				
					Fondsen				
Materiële vaste activa					Voorzieningen				
Bedrijfsgebouwen en -terreinen					Voor pensioenen				
Inventaris en inrichting					Voor belastingen				
Andere vaste bedrijfsmiddelen					Overige				
Vaste bedrijfsmiddelen in uitvoering									
Niet aan de bedrijfsuitoefening dienstbaar					Langlopende schulden				
					Obligaties en onderhandse leningen				
Financiële vaste activa					Schulden aan kredietinstellingen				
Deelnemingen					Schulden aan leveranciers				
Vordering op deelnemingen					Schulden aan deelnemingen				
Overige effecten					Belastingen en premies sociale verzekeringen				
					Schulden inzake pensioenen				
Vlottende activa					Overige schulden				
Onderhanden werken en gereed product m.b.t. media-aanbod					Overlopende passiva				
Overige voorraden									
Vooruitbetaald op voorraden					Kortlopende schulden				
					Obligaties en onderhandse leningen				
Vorderingen					Schulden aan kredietinstellingen				
Handelsdebiteuren					Schulden aan leveranciers				
Deelnemingen					Schulden aan deelnemingen				
Belastingen en premies sociale verzekeringen					Belastingen en premies sociale verzekeringen				
Overige vorderingen					Schulden inzake pensioenen				
Overlopende activa					Overige schulden				
Effecten					Overlopende passiva				
Liquide middelen									
Totaal					Totaal				

MODEL II MODEL KASSTROOMOVERZICHT

	Boekjaar	Voorgaand boekjaar
I Kasstroom uit operationele activiteiten		
Exploitatieresultaat media-aanbod		
Exploitatieresultaat verenigings- en nevenactiviteiten		
Aanpassen voor:		
Afschrijvingen vaste activa		
Mutatie voorzieningen		
<i>Bruto kasstroom uit operationele activiteiten</i>		
Mutatie voorraden		
Mutatie vorderingen		
Mutatie kortlopende schulden		
<i>Netto kasstroom uit operationele activiteiten</i>		
II Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
Investerings in (im)materiële vaste activa		
Desinvesteringen in (im)materiële vaste activa		
Investerings in financiële vaste activa		
Desinvesteringen financiële vaste activa		
<i>Kasstroom uit investeringsactiviteiten</i>		
III Kasstroom uit financieringsactiviteiten		
Ontvangsten uit langlopende schulden		
Aflossing van langlopende schulden		
<i>Kasstroom uit financieringsactiviteiten</i>		
Mutatie liquide middelen I – II + III		
Liquide middelen einde boekjaar		
Liquide middelen begin boekjaar		
Mutatie liquide middelen		

MODEL III MODEL EXPLOITATIEREKENING VOLGENS DE CATEGORIALE INDELING

	Boekjaar		Voorgaand boekjaar	
Baten				
1. Media-aanbod				
2. Opbrengst programmabladen				
3. Opbrengst overige nevenactiviteiten				
4. Opbrengst verenigingsactiviteiten				
5. Overige bedrijfsopbrengsten				
<i>Som der bedrijfsopbrengsten</i>				
Lasten				
6. Lonen en salarissen				
7. Sociale lasten				
8. Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa				
9. Bijzondere waardevermindering van vlottende activa				
10. Directe productiekosten				
11. Overige bedrijfslasten				
<i>Som der bedrijfslasten</i>				
12. Opbrengst van vorderingen die tot de vaste activa behoren				
13. Rentebaten en inkomsten uit beleggingen				
14. Waardeverandering van vorderingen die tot de vaste activa behoren				
15. Waardeverandering van beleggingen resp. effecten				
16. Rentelasten en soortgelijke kosten				
<i>Saldo uit gewone bedrijfsuitoefening</i>				
17. Buitengewone baten en lasten				
18. Over te dragen reserve media-aanbod				
Exploitatiesaldo				

MODEL IV SPECIFICATIE BIJ MODEL III EXPLOITATIEREKENING VOLGENS DE CATEGORIALE INDELING¹

BATEN				Toelichting
Media-aanbod	1.1	Vergoedingen OCW/raad van bestuur Stichting		
	1.2	Bijdragen Stimuleringsfonds		
	1.3	Bijdragen CoBO		
	1.3.1		CoBO-fonds	reguliere CoBO-bijdragen
	1.3.2		Filmfonds CoBO	filmfonds via CoBO
	1.4	Bijdragen coproductanten		
	1.5	Sponsorbijdragen		zie artikelen 2.113,2.114 1 ^e en 2 ^e lid MW 2008
	1.6	Bijdragen overige derden		zie artikelen 2.113,2.114 2 ^e lid 2 MW 2008
	1.7	Overige programma-opbrengsten		zoals opbrengst kaartverkoop, aan derden doorberekende salarissen e.d. buiten de publieke media-instelling
	1.8	Opbrengsten gebruiksrechten		zoals abonnementen, sms opbrengsten e.d.
Opbrengst Programma-bladen	2.1	Opbrengst abonnementsgelden		na aftrek verschuldigde BTW en voorziening voor non-betaling e.d.
	2.2	Opbrengst losse verkoop		na aftrek retouren
	2.3	Opbrengst advertenties		
Opbrengst overige nevenactiviteiten	3.1	Opbrengst verkoop geluidsdragers e.d.		al dan niet via derden
	3.2	Opbrengst uitzendrechten/formats		Exclusief aan publieke media-instelling (welke worden verrekend met de kosten)
	3.3	Opbrengst verhuurde panden		
	3.4	Aan derden doorberekende salarissen e.d.		excl. radio, televisie en overig media-aanbod; Exclusief aan publieke media-instelling ((welke worden verrekend met de kosten)
	3.5	Overige nevenactiviteiten		
Opbrengst vereniging (-sactiviteiten)	4.1	Contributies leden		
	4.2	Opbrengst ledenbladen		zijnde niet-programmabladen
	4.3	Overige opbrengsten ten bate van de vereniging		dotaties, legaten
Overige bedrijfsopbrengsten	5	Overige bedrijfsopbrengsten		

¹ Uitzonderingen voor de Ster zijn bij het desbetreffende onderdeel aangegeven.

Totale Baten Σ 1 t/m 5

LASTEN				Toelichting
Lonen en salarissen	6.1	Salarissen CAO personeel		
	6.2	Vakantiegeld (idem)		
	6.3	Decemberuitkering (idem)		
	6.4	Overwerk 100 en 150% (idem)		
	6.5	NRD vergoeding (idem)		
	6.6	Doorberekende lonen en salarissen		alleen aan publieke media-instelling
	6.7	Dotatie reorganisatievoorziening		
	6.8	Mutatie verplichtingen openstaande vakantie-uren		
	6.9	Reiskosten woon-werk verkeer		indien vaste vergoeding; opslag% over 7.1 t/m 7.6.
	6.10	WAO uitkeringen		
	6.11	Overlijdensuitkeringen		
	6.12	Gratificaties/ Jubileumuitkeringen		
Sociale lasten	7.1	Pensioenlasten		jaarlijks vergelijken van werkelijke kosten en opslag. Het verschil naar exploitaties toerekenen o.b.v. werkelijke loonsom.
	7.2	Werkgeversaandeel soc.verz. wetten		Idem
	7.3	Bijdrage werkgever in ziektekostenverzekering		Idem
Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa	8.1	Afschrijving inventaris en inrichting		
	8.2	Afschrijving facilitaire apparatuur		
	8.3	Afschrijving hardware en software		
	8.4	Afschrijving gebouwen		
Bijzondere waardeverminderingen vlottende activa	9.1	Afschrijvingen media-aanbod		alleen de niet reguliere afschrijvingen
	9.2	Idem voorraad geluidsdragers e.d.		
	9.3	Idem m.b.t. programma-bladen		
Directe productiekosten	10.1	Distributiekosten		
	10.2	Technische productiekosten media-aanbod		
	10.2.1		ENG/EFP materiaal	
	10.2.2		Faciliteiten NOB en overigen	inclusief verrekening interne cameraploeg
	10.2.3		Verbindingen	
	10.2.4		Huur van locaties	

LASTEN				Toelichting
	10.3	Overige productiekosten media-aanbod		
	10.3.1		Honorering freelancers	
	10.3.2		Uitzendrechten	
	10.3.3		Algemene kosten freelance personeel	
	10.3.4		Overige programmakosten	waaronder begrepen de direct toerekenbare kosten 12.1 tot en met 12.3
	10.4	Programmabladen		
	10.4.1		Druk- en verzendkosten	
	10.4.2		Artikelen, foto's e.d.	
	10.4.3		Kosten advertentieacquisitie	
	10.4.4		Kortingen reclamebureau	
	10.4.5		Plaatsingskosten advertenties	
	10.4.6		Distributiekosten	
	10.4.7		Wervingskosten abonnees	
	10.5	Sales (geluidsdragers, boeken e.d.) Ster: Research Ster: PR en Communicatie	Ster: bereiksonderzoek, ad hoc onderzoek en overig onderzoek Ster: marketing communicatie, corporate communicatie, interne communicatie, web en overige middelen	
	10.5.1		Directe productiekosten	
	10.5.2		Auteursrechten e.d.	
	10.5.3		Distributiekosten	
	10.5.4		Promotiekosten	
	10.5.5		Afschrijving voorraden	geen bijzondere waardeverminderingen opgenomen onder 10.2
	10.6	Directe kosten vereniging		met betrekking tot het goed en democratisch functioneren van de vereniging
	10.6.1		Productie- en verzendkosten betaaldocumenten	
	10.6.2		Kosten ledenadministratie	
	10.6.3		Kosten verzorging ledenvergaderingen	
	10.6.4		Kosten ledenwerving	
	10.6.5		Overige directe kosten vereniging	

LASTEN				Toelichting
Overige bedrijfslasten	11.1	Overige kosten CAO personeel		
	11.1.1		Reiskosten woon-werk verkeer	indien variabele vergoeding
	11.1.2		Overige personele lasten	bijvoorbeeld kerstpakketten, kinderdagverblijf, vakbond, studiekosten, telefoon, auto, bijdrage werkgever inzake maaltijdverzorging
	11.2	Uitbesteed werk aan bedrijven		uitzendbureau's, advieskosten, bewaking, catering, schoonmaakkosten
	11.3	Overige aan afdeling gerelateerde algemene kosten		vergaderkosten, porti, drukkosten, e.d.
	11.4	Promotiekosten (inclusief in- en externe betrekkingen)		
	11.4.1		Advertenties dag- en weekbladen	
	11.4.2		Kosten onderzoek	
	11.5	Huisvestingskosten		exclusief afschrijving, bewaking, rentelasten
	11.5.1		Huur	aan derden betaalde huren, geen interne (binnen publieke media-instelling) huurverrekeningen
	11.5.2		Belastingen	
	11.5.3		Verzekeringen	
	11.5.4		Onderhoudskosten	
	11.5.5		Kosten interne verhuizingen	
	11.5.6		Onderhoudscontracten	
	11.5.7		Gas, energie en water	
	11.5.8		Onderhoud tuinen	
	11.5.9		Vuilafvoer	
	11.6	Overige kosten		
	11.6.1		Lidmaatschappen branche organisaties	
	11.6.2		Kosten betalingsverkeer	
	11.6.3		Overige kosten	

Totale lasten Σ 6 t/m 11

				Toelichting
Opbrengst van vorderingen die tot de vaste activa behoren	12.1	Opbrengst deelnemingen		
Rentebaten en inkomsten uit beleggingen	13.1	Renteopbrengsten op liquiditeiten		eliminatie interne renteverrekeningen
	13.2	Resultaat op beleggingen		inclusief gerealiseerde boekwinsten en ongerealiseerde koerswinsten
Waardeverandering op vorderingen die tot de vaste activa behoren	14.1	Afwaardering deelnemingen		
Waardeverandering van beleggingen respectievelijk effecten	15			indien ultimo boekjaar de boekwaarde respectievelijk de marktwaarde lager is dan de verkrijgingsprijs
Rentelasten en soortgelijke kosten	16			eliminieren interne renteverrekeningen

Saldo uit gewone bedrijfsuitoefening Σ 1 t/m 5 en 6 t/m 11 en 12 t/m 16

				Toelichting
Over te dragen reserve media-aanbod	17			

Exploitatiesaldo Σ 1 t/m 5 en 6 t/m 11 en 12 t/m 16 en 17 en 18

MODEL V MODEL EXPLOITATIEREKENING MEDIAINSTELLING VOLGENS DE FUNCTIONELE INDELING¹

	Boekjaar			Voorgaand boekjaar			Begroting ²			Afwijking boekjaar – begroting in % van begroting		
	R ³	TV	OMA	R	TV	OMA	R	TV	OMA	R	TV	OMA
Baten												
Vergoeding van OCW/Raad van Bestuur Stichting												
Bijdragen ex 2.149 t/m 2.153 MW 2008												
Bijdragen ex artikel 2.158 en 2.159 MW 2008												
Bijdragen ex artikel 2.160 (Wereldomroep) MW 2008												
Overige bijdragen ex artikel 2.167 t/m 2.169												
Overige wettelijke bijdragen												
<i>Totaal vergoeding</i>												
Eigen bijdragen programma's												
<i>Programmabonden</i> Bijdragen Stimuleringsfonds Bijdragen CoBO												
Bijdragen Coproductanten Sponsorbijdragen												
Bijdragen overige derden												
Overige programma-opbrengsten												
Niet-programmabonden												
Nevenactiviteiten												
Nettoresultaat programmabladen												
Nettoresultaat uit vermogen												
Nettoresultaat overige nevenactiviteiten												
Verenigingsactiviteiten												
Nettoresultaat verenigingsactiviteiten ⁴												
<i>Totaal eigen bijdragen</i>												
TOTALE BATEN												

¹ De Ster heeft geen onderverdeling in radio en televisie

² Zoals bedoeld in artikelen 2.147, 2.148 en 2.160 t/m 2.162 Mw 2008; voor de Ster de begroting zoals bedoeld in de statuten, artikel 14, tweede lid. Opnemen van de begroting geldt niet voor de individuele landelijke publieke media-instellingen, maar alleen voor de landelijke publieke omroep als geheel, Ster en Wereldomroep

³ Verklaring afkortingen: R = radio, TV = televisie, OMA = Overige Media-Aanbod.

⁴ Indien negatief dan in mindering op de netto-opbrengst programmabladen.

MODEL V (BLAD 2) MODEL EXPLOITATIEREKENING MEDIAINSTELLING

	Boekjaar			Voorgaand boekjaar			Begroting ¹			Afwijking boekjaar – begroting in % van begroting		
	R	TV	OMA	R	TV	OMA	R	TV	OMA	R	TV	OMA
Lasten												
Directe kosten												
Personele kosten:												
Eigen medewerkers												
Overige medewerkers (inclusief freelancers)												
Facilitaire kosten												
Overige programmakosten/ overige productiekosten												
<i>Totaal directe kosten</i>												
BRUTO SALDO												
Indirecte kosten												
Personele kosten:												
Eigen medewerkers												
Overige medewerkers (inclusief freelancers)												
Overige algemene kosten												
<i>Totaal indirecte kosten</i>												
NETTO SALDO UIT GEWONE BEDRIJFSUITOEFENING												
Over te dragen reserve media-aanbod												
EXPLOITATIESALDO												
Uitzenduren: toegewezen ² gebruikt												

¹ Zoals bedoeld in artikelen 2.147, 2.148 en 2.160 t/m 2.162 Mw 2008; voor de Ster de begroting zoals bedoeld in de statuten, artikel 14, tweede lid. Opnemen van de begroting geldt niet voor de individuele landelijke publieke media-instellingen, maar alleen voor de landelijke publieke omroep als geheel, Ster en Wereldomroep

² Indien van toepassing.

MODEL Va BESTEMMING EXPLOITATIESALDO

	TOTAAL
Over te dragen reserve voor media-aanbod	
Mutatie overige reserves	
Totaal	

MODEL Vb AANTAL FTE ULTIMO BOEKJAAR¹

	PUBLIEKE MEDIAOPDRACHT	NEVENACTIVITEITEN	VERENIGINGS- ACTIVITEITEN	TOTAAL
Eigen medewerkers direct				
Eigen medewerkers indirect				
Totaal publieke media-instelling				

¹ Opgave van de feitelijk aanwezige bezetting (dus excl. vacatures), voorzover in dienst van de publieke media-instelling.

MODEL Vc GEMIDDELD AANTAL FTE BOEKJAAR

	PUBLIEKE MEDIAOPDRACHT	NEVENACTIVITEITEN	VERENIGINGS- ACTIVITEITEN	TOTAAL
Eigen medewerkers direct				
Eigen medewerkers indirect				
Totaal publieke media-instelling				

MODEL VI SPECIFICATIE BIJ EXPLOITATIEREKENING MEDIAINSTELLING VOLGENS DE FUNCTIONELE INDELING

BATEN				toelichting	Aandeel in categoriale indeling nr.
Vergoedingen OCW/raad van bestuur Stichting	1.1	Vergoedingen OCW/ raad van bestuur Stichting		bijdragen ex art. 2.149 t/m 2.153 MW 2008 bijdragen ex art.2.158 t/m 2.160 MW 2008 bijdragen ex art.2.167 t/m 2.169 MW 2008 overige wettelijke bijdragen	1.1
Eigen bijdragen programma's	2.1	Programmagebonden			
	2.1.1		Bijdragen Stimuleringsfonds		1.2
	2.1.2		Bijdragen CoBO		1.3
	2.1.3		Bijdragen coproductenten		1.4
	2.1.4		Sponsorbijdragen	zie artikelen 2.113,2.114 1 ^e lid MW 2008	1.5
	2.1.5		Bijdragen overige derden	zie artikelen 2.113,2.114 2 ^e lid MW 2008	1.6
	2.1.6		Overige programma-opbrengsten	Zoals kaartverkoop, aan derden doorberekende salarissen e.d. buiten de publieke media-instelling etc.	1.7, 1.8, 1.9
	2.2	Niet programmagebonden			
	2.2.1		Nettoresultaat program-mabladen	van toepassing het bepaalde in art 2.136 1 ^e lid MW jo. art 16 Mediabesluit 2008	Σ 2, 9.3, 10.4 en aandeel in 6, 7, 8, 11
	2.2.2		Nettoresultaat uit vermogen	Alleen opbrengsten en kosten verhuur panden	Σ 3.3, 8.4, 11.5, 12.1, 13.1, 13.2, 14.1, 15
	2.2.3		Nettoresultaat overige nevenactiviteiten		Σ 3.1, 3.2, 3.4, 3.5, 5, 9.2, 10.5 en aandeel in 6, 7, 8, 11
	2.2.4		Nettoresultaat verenigingsactiviteiten	activiteiten die redelijkerwijs nodig zijn voor het goed en democratisch functioneren van de vereniging; van toepassing het bepaalde in art 2.136 2 ^e lid MW 2008 .	Σ 4, 10.6 en aandeel in 6, 7, 8, 11

Totale baten Σ 1 t/m 2

LASTEN				toelichting	Aandeel in categoriale indeling nr.
Directe kosten	3	Dit betreft kosten die rechtstreeks betrekking hebben op media-aanbod. Hieronder vallen: <ul style="list-style-type: none"> • leiding media-aanbod • planning en media-aanbod • netmanagement (netcoördinatie) • inkoop en planning faciliteiten (inclusief productiebureau) • aankoop media-aanbod • eindregie • externe communicatie en reclame (voor zover betrekking op één of enkele programma's, dus exclusief imago-gerelateerde kosten) • onderzoek (waaronder kijk- en luisteronderzoek, voor zover betrekking hebbend op media-aanbod) • bibliotheek en documentatie (voorzover betrekking hebbend op research ten behoeve van media-aanbod) • huisvesting, bewaking, interne dienst, receptie, ICT (voor zover betrekking hebbend op media-aanbod). • overige directe kosten media-aanbod. 			

LASTEN				toelichting	Aandeel in categoriale indeling nr.
	3.1	Personele kosten			
	3.1.1		Eigen medewerkers		6 en 7
	3.1.2		Overige medewerkers (incl. freelancers)		10.3.1
	3.2	Facilitaire kosten			
	3.2.1		Inkoopfaciliteiten		10.2
	3.3	Overige kosten media-aanbod/overige productie-kosten			
	3.3.1		Afschrijving media-aanbod		9.1
	3.3.2		Uitzendrechten		10.3.2
	3.3.3		Algemene kosten freelance personeel		10.3.3
	3.3.4		Overige kosten media-aanbod / overige productie-kosten		8, 10.1, 10.3.4, 11, 16 indien hypotheekrente
Nb: Alleen de onder punt 3 opgenomen kosten worden betrokken in de balanswaardering Onderhanden werken/ gereed product m.b.t. programma's.					

Bruto saldo Σ 1 t/m 3

LASTEN				toelichting	Aandeel in categoriale indeling nr.	
Indirecte kosten	4	Dit betreft ondersteunende taken: <ul style="list-style-type: none"> • Directie/bestuur/toezicht en beleid (inclusief OR) • Financiën, administratie • Personele en juridische zaken • In- en externe communicatie (niet betrekking hebbend op één of enkele programma's) • Huisvesting, bewaking, interne dienst, receptie (voor zover niet specifiek voor de programmering) • ICT (voor zover niet specifiek voor de programmering) • Bibliotheek en documentatie (voor zover niet betrekking hebbend op programmaresearch) • Onderzoek (voor zover niet betrekking hebbend op programma's). 				
	4.1	Personele kosten				
	4.1.1		Eigen medewerkers		6 en 7	
	4.1.2		Overige medewerkers (incl. freelancers)		11.2	
	4.2	Overige algemene kosten				
	4.2.1		Huisvestingskosten		8.4, 11.5 16 indien hypotheekrente	
	4.2.2		Overige algemene kosten		8 m.u.v. 8.4, 11.1,11.2, 11.3, 11.4, 11.6, 16 m.u.v. hypotheekrente	

Netto saldo uit gewone bedrijfsuitoefening Σ 1 t/m 4

				toelichting	Aandeel in categoriale indeling nr.
Over te dragen reserve media-aanbod	5				18

Exploitatiesaldo Σ 1 t/m 5

MODEL VII MODEL EXPLOITATIEREKENING NEVENACTIVITEITEN EN VERENIGINGSACTIVITEITEN VOLGENS DE FUNCTIONELE INDELING

	Boekjaar	Voorgaand boekjaar	Begroting¹	Afwijking boekjaar – begroting in % van begroting
Baten				
Opbrengst per categorie:				
Lasten				
Directe kosten				
Personele kosten:				
Eigen medewerkers				
Overige medewerkers (incl. freelancers)				
Overige productiekosten				
Vergoedingen ex art 3.4 van Beloningskader PPO				
Totaal directe kosten				
BRUTO SALDO				
Indirecte kosten				
Personele kosten:				
Eigen medewerkers				
Overige medewerkers (incl. freelancers)				
Overige algemene kosten				
Totaal indirecte kosten				
NETTO SALDO UIT GEWONE BEDRIJFS-UITOEFENING				
EXPLOITATIESALDO				
Aantal leden per ultimo boekjaar ²				

¹ De kolom begroting en de kolom afwijking wordt niet ingevuld bij nevenactiviteiten en verenigingsactiviteiten, maar alleen voor de landelijke publieke mediadienst als geheel, de Wereldroep en Ster.

² Van toepassing op verenigingen.

MODEL VIII MODEL SPONSORBIJDAGEN EN BIJDAGEN VAN DERDEN¹

Titel Media-aanbod	Aantal afleveringen	naam organisatie	totale bijdrage in €	specificatie bijdragen derden in €			
				commerciële sponsoring	CoBO-fonds	Stimuleringsfonds	overige derden
Aansluiting exploitatierekening →			0	0	0	0	0
Aansluiting 'vermindering van voorraad' in balans →			0	0	0	0	0
Totaal ontvangen bijdragen derden door buitenproducent →			0	0	0	0	0

¹ Voor officiële terminologie wordt verwezen naar de Mediawet 2008 en regelgeving van het Commissariaat voor de Media

Verklaring kolommen

Media-aanbodtitel	De naam van het media-aanbod waarvoor een bijdrage van een sponsor of een derde is ontvangen.
Aantal afleveringen	Het aantal afleveringen van het media-aanbod waarop de bijdrage betrekking heeft.
Naam organisatie	De naam van de organisatie of instelling die een bijdrage heeft verstrekt.
Totale bijdrage in €	De financiële bijdragen die zijn ontvangen ten behoeve van media-aanbod. Dit betreft bijdragen van particulieren, ondernemingen, overheidsinstellingen, instellingen zoals genoemd in artikel 1.1, lid 2 Mw 2008, overige organisaties. Alle bijdragen die in de exploitatierekening zijn verantwoord worden vermeld. Het totaal sluit aan met de exploitatierekening. Indien meerdere organisaties bijdragen hebben verstrekt voor één bepaald media-aanbod worden zij apart genoemd.
CoBO-fonds, Stimuleringsfonds	De bijdrage nogmaals invullen indien afkomstig van één van deze fondsen.
Commerciële sponsoring	De bijdrage nogmaals invullen indien afkomstig van een particuliere onderneming.
Overige derden	De bijdrage nogmaals invullen indien afkomstig van een overheidsinstelling, een instelling zoals genoemd in artikel 1.1, lid 2 MW 2008 of een overige organisatie of instelling hier niet eerder genoemd.

BIJLAGE 1 BIJ HET HANDBOEK FINANCIËLE VERANTWOORDING

Controleprotocol Publieke media-instellingen

1. Inleiding

Voor welke instellingen geldt dit controleprotocol?

Op basis van de artikelen 2.172 en 2.179 Mediawet (MW) is dit protocol van toepassing op de omroepverenigingen, de Programmastichting, de Stichting NOS, Ster, de Wereldomroep, de educatieve omroepinstelling en de kerkgenootschappen en genootschappen op geestelijke grondslag die media-aanbod voor de landelijke publieke mediadienst verzorgen. Voor laatstgenoemden geldt dit alleen voor zover het de activiteiten en financiën betreft die betrekking hebben op het verzorgen van programma's en daaraan gerelateerd ander media-aanbod.

Doel

De op basis van de artikelen 2.149 t/m 2.159 MW 2008 door de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) ter beschikking gestelde budgetten worden via het Commissariaat voor de Media (het Commissariaat) verstrekt aan de raad van bestuur van de Stichting die deze gelden ter beschikking stelt aan de publieke media-instelling. De op basis van de artikelen 2.160 t/m 2.165 aan de Wereldomroep ter beschikking gestelde budgetten worden door het Commissariaat aan de Wereldomroep verstrekt. De Ster wordt op grond van artikel 2.105, lid 3, bekostigd door vermindering van de Ster-opbrengsten met de door de minister van OCW goedgekeurde uitgaven. Namens de Minister van OCW verwacht de publieke media-instelling van de instellingsaccountant een verklaring van getrouwheid en van rechtmatigheid bij de jaarrekening van de publieke media-instelling evenals een verklaring van getrouwheid bij de Additionele informatie. Het controleprotocol is bedoeld om de verwachtingen van OCW vast te leggen ten aanzien van deze verklaringen. Deze verklaringen zijn mede de basis voor het oordeel van de departementale accountant bij de departementale jaarrekening.

Wettelijk kader

De landelijke publieke media-instellingen, de Ster en de Wereldomroep leggen op grond van artikel 2.171 1^e t/m 3^e lid MW, financiële rekening en verantwoording af aan het Commissariaat over de financiële rechtmatigheid van de uitgaven. Krachtens artikel 2.172 3^e lid, MW 2008 zijn nadere regels gesteld voor de inrichting van de jaarrekening. Deze regels zijn opgenomen in het Handboek Financiële Verantwoording landelijke publieke mediainstellingen, Wereldomroep en Ster 2009 (Handboek). Voor het rechtmatigheidsoordeel controleert de instellingsaccountant de naleving van:

- de artikelen van de MW 2008 die zijn vermeld in dit controleprotocol,
- het Handboek en
- de aanwijzingen van het Commissariaat.

Het object van controle is de verantwoording van de publieke media-instelling. De verantwoording bestaat uit de jaarrekening (inclusief jaarverslag volgens artikel 2:391 BW) en de Additionele informatie. Bij de controle van de jaarrekening en de Additionele informatie stelt de instellingsaccountant de getrouwheid daarvan vast. De controle van de jaarrekening is tevens gericht op de financiële rechtmatigheid van de bestedingen en inkomsten. Op grond van zijn controlewerkzaamheden dient de instellingsaccountant een getrouwheids- en rechtmatigheidsoordeel, zoals opgenomen in de accountantsverklaring (Model A) af te geven bij de jaarrekening en een getrouwheidsoordeel bij de Additionele informatie (Model B). De controle dient te worden uitgevoerd in overeenstemming met de Controle- en overige standaarden (COS) zoals uitgegeven door het Koninklijk NIVRA en de aanwijzingen zoals opgenomen in dit controleprotocol.

De controle bij de Additionele informatie dient het mogelijk te maken een accountantsoordeel af te geven op de volgende specifieke punten:

- de overeenstemming van de Additionele informatie met de informatie die in de (gepubliceerde) jaarrekening is opgenomen;
- de toedeling van de kosten naar radio- en televisieprogramma's, overig media-aanbod, nevenactiviteiten en verenigingsactiviteiten en naar categorie (direct – indirect).

Procedure

De publieke media-instellingen, m.u.v. de Stichting zijn in overeenstemming met artikel 2.171 1^e t/m 3^e lid, MW 2008 verplicht vóór 1 mei de jaarrekening in te dienen bij het Commissariaat. Het Commissariaat stelt op grond van artikel 2.73, 7.6 t/m 7.8 MW vóór 1 september een verantwoording op over het beheer van de mediagelden in het voorgaande boekjaar, voorzien van een getrouwheids- en

rechtmatigheidsoordeel van de accountant van het Commissariaat, ten behoeve van OCW. In deze verantwoording zijn de vaststellingen opgenomen van de mediabijdragen over voorgaande jaren voor alle publieke media-instellingen, die door tussenkomst van het Commissariaat worden bekostigd.

De accountant van het Commissariaat maakt voor de bovengenoemde verantwoording gebruik van de accountantsverklaringen bij de jaarrekeningen van de publieke media-instellingen. Daarnaast maakt hij gebruik van de jaarlijkse toetsing door het Commissariaat van de financiële rechtmatigheid van de besteding van de mediabijdragen.

Het Commissariaat is belast met de jaarlijkse toetsing van de financiële rechtmatigheid van de besteding van mediagelden op basis van de jaarrekeningen van de publieke media-instellingen. De toetsing van de financiële rechtmatigheid geschiedt door de afdeling Financieel Toezicht van het Commissariaat. Een van de beheermaatregelen die ter beschikking staan van de afdeling Financieel Toezicht is het reviewen van de accountantscontroles bij de publieke media-instellingen. Het doel van de review is het inzicht krijgen in de kwaliteit en toereikendheid van de door de instellingsaccountants uitgevoerde werkzaamheden. De uitkomsten van deze review gebruikt de accountant van het Commissariaat voor de controle van de jaarrekening van het Commissariaat. Het Commissariaat kan de reviewtaak uitbesteden aan een registeraccountant. De reviews dienen uitgevoerd te worden op basis van een roulatiesysteem.

2. Reikwijdte accountantsonderzoek

Onderzoeksaanpak

De instellingsaccountant neemt in zijn controledossier een risicoanalyse op, waarin expliciet rekening wordt gehouden met de aandachtspunten van dit controleprotocol. Dit controledossier vormt de basis voor een review die het Commissariaat kan (laten) uitvoeren. De instellingsaccountant controleert de financiële rechtmatigheid van de besteding van de mediagelden. De op de financiële rechtmatigheid van toepassing zijnde wettelijke bepalingen uit de MW 2008 zijn onderstaand aangegeven onder financiële transacties. Van de instellingsaccountant wordt verwacht dat hij over de naleving van de bepalingen, zoals hieronder opgenomen onder financiële beheershandelingen, rapporteert in het verslag van bevindingen.

	Financiële transacties	Financiële beheershandelingen
Raad van bestuur Stichting	2.2, lid 2, onderdelen i en j, juncto; 2.60; 2.2, lid 2, onderdeel k juncto; 2.151, lid 1 en lid 2; 2.152, t/m 2.159; 2.167, lid 2; 2.168, lid 2 en 3; 2.174 en 2.176 lid 2; 7.16, lid 1, onderdeel b en lid 2;	2.178, lid 2
Stichting, Programmastichting, Educom, Omroepvereniging, Ster	2.24 lid 2, onderdeel e en lid 3; 2.105, lid 3; 2.135; 2.136; 2.152, lid 2; 2.156; 2.174; 2.176; 2.177;	2.109 t/m 2.114; 2.141; 2.142; 2.150; 2.171 t/m 2.173, 2.174a; 2.178, lid 2;
Kerkgenootschappen/genootschappen op geestelijke grondslag (2.42)	2.133 t/m 2.135; 2.53, lid 2; 2.156; 2.174; 2.176; 2.177;	2.109 t/m 2.114; 2.141; 2.142; 2.150; 2.171 t/m 2.173;
Wereldomroep	2.164; 2.165; 2.167, lid 3; 2.175 t/m 2.177	2.81; 2.109 t/m 2.114; 2.160 t/m 2.162; 2.171 t/m 2.173;

* Niet van toepassing op Stichting Etherreclame

Bij de jaarlijkse toetsing van de financiële rechtmatigheid van alle bestedingen en inkomsten kunnen door het Commissariaat aanwijzingen zijn gegeven. De instellingsaccountant betreft de naleving van de aanwijzingen in zijn controle. Voor zover deze niet zijn nageleefd maakt de instellingsaccountant daarvan melding in het verslag van bevindingen. Tevens dient de instellingsaccountant eventuele fouten en onzekerheden die hieruit voortvloeien, mee te wegen bij de strekking van het getrouwheids- en rechtmatigheidsoordeel.

Betrouwbaarheid en nauwkeurigheid

De instellingsaccountant richt zijn controle zodanig in dat hij met een betrouwbaarheid van 95% de uitspraak kan doen dat in de verantwoording geen onjuistheden en onzekerheden voorkomen met een belang dat groter is dan de voorgeschreven toleranties. Voor de strekking van de accountantsverklaring gelden de volgende toleranties:

	Onjuistheden (in de verantwoording)		Onzekerheden (in de controle)	
	Beperking	Afkeuring	Beperking	Oordeel- onthouding
Rechtmatigheid				
a. Instellingen 2.42 (% van de totale lasten)	>5 en <10	=>10	>5 en <10	=>10
b. Overige instellingen (% van de totale lasten)	>1 en <3	=>3	>3 en <10	=>10
Getrouwheid				
c. Balans (% van de balanstelling)	>5 en <10	=>10	>5 en <10	=>10
d. Exploitatierkening (% van de baten)	>2 en <5	=>5	>5 en <10	=>10
Getrouwheid van de Additionele informatie				
e. Exploitatierkening (% van de baten)	>2 en <5	=>5	>5 en <10	=>10

Voor het omgaan met geconstateerde fouten geldt de volgende gedragslijn. Er wordt onderscheid gemaakt tussen fouten die wel en fouten die geen invloed kunnen hebben op de financiële rechtmatigheid van de bestedingen en inkomsten. Geconstateerde fouten die wel invloed kunnen hebben, moeten voor zover mogelijk door de instelling worden gecorrigeerd. Hierbij is het niet van belang of de tolerantiegrenzen worden overschreden. Voor het omgaan met geconstateerde fouten die geen invloed hebben op de financiële rechtmatigheid van bestedingen en inkomsten gelden de toleranties die in het schema staan. De instelling dient deze fouten te corrigeren indien de tolerantiegrens wordt overschreden. De accountant vermeldt alle fouten groter dan 0,1% van de lasten die niet zijn gecorrigeerd in het verslag van bevindingen.

Normenkader

De publieke media-instelling stelt de jaarrekening op in overeenstemming met de richtlijnen die zijn opgenomen in het Handboek. In de jaarrekening zijn tevens een aantal modellen opgenomen die behoren tot de categorie Additionele informatie.

De instellingsaccountant controleert de jaarrekening waarin, indien van toepassing, tevens opgenomen de verantwoording van de vereniging van de publieke media-instelling. De controle is gericht op het vaststellen van de getrouwheid van de jaarrekening en op de toetsing van de financiële rechtmatigheid van alle bestedingen en inkomsten.. Onder financiële rechtmatigheid wordt verstaan dat alle financiële transacties van de publieke media-instelling hebben plaatsgevonden binnen de bepalingen die bij het wettelijk kader zijn weergegeven. Als een financiële transactie in strijd met het wettelijk kader heeft plaatsgevonden, dan dient de instellingsaccountant het totale bedrag van de financiële transactie als een fout in de verantwoording aan te merken. Het totaal aan financiële rechtmatigheidsfouten dient de instellingsaccountant te betrekken bij het rechtmatigheidsoordeel.

3. Rapportages accountantsonderzoek

Accountantsverklaring

De departementale accountant en het Commissariaat dienen te beschikken over een rechtmatigheidsoordeel inzake de bestedingen van de mediagelden zoals verantwoord in de jaarrekening, en een getrouwheidsoordeel inzake de jaarrekening en de Additionele informatie. De instellingsaccountant van de publieke media-instelling dient daartoe een accountantsverklaring inzake getrouwheid en financiële rechtmatigheid te verstrekken bij de jaarrekening en een accountantsverklaring inzake getrouwheid bij de Additionele informatie. De instellingsaccountant hanteert bij het opstellen van de goedkeurende accountantsverklaring de voorgeschreven modellen die bij dit controleprotocol zijn gevoegd (Model A voor de verklaring bij de jaarrekening en Model B voor de verklaring bij de Additionele informatie). Bij een niet-goedkeurende accountantsverklaring past de accountant de Modellen A en B aan overeenkomstig de betreffende voorbeeldteksten van het NIVRA. De instellingsaccountant waarmerkt¹ de jaarrekening en additionele informatie.

Verslag van bevindingen

De instellingsaccountant stelt een verslag van bevindingen op en stuurt dit verslag aan het Commissariaat. In het verslag van bevindingen rapporteert de instellingsaccountant tenminste over de financiële beheershandelingen, het niet naleven van aanwijzingen van het Commissariaat en over niet door de instelling gecorrigeerde fouten. Als de onderwerpen van het verslag van bevindingen opgenomen zijn

¹ Bij waarmerken wordt de specificatie ter identificatie gestempeld en geparafeerd door de accountant met als doel het identificeren van de stukken waarop de verklaring betrekking heeft.

in de Management letter, vervalt de verplichting om een apart verslag van bevindingen op te stellen.

Model A

Aan: Opdrachtgever

Accountantsverklaring bij de jaarrekening

Afgegeven ten behoeve van het Commissariaat voor de Media

Verklaring betreffende de jaarrekening

Wij hebben de (in dit verslag/rapport opgenomen) jaarrekening 2.... van (naam instelling) te (statutaire vestigingsplaats), bestaande uit de balans per2...., het kasstroomoverzicht 2.... en de exploitatierekening over 2... met de toelichting gecontroleerd.

Verantwoordelijkheid van het bestuur

Het bestuur van de instelling is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening die het vermogen en resultaat getrouw dient weer te geven, alsmede voor het opstellen van het bestuurs- en jaarverslag, beide in overeenstemming met de Regeling vaststelling Handboek Financiële Verantwoording landelijke publieke media-instellingen, Wereldomroep en Ster 2009.

Tevens is het bestuur van de instelling verantwoordelijk voor de financiële rechtmatigheid van de in de jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties. Dit houdt in dat deze bedragen in overeenstemming dienen te zijn met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen. Deze verantwoordelijkheden omvatten onder meer: het ontwerpen, invoeren en in stand houden van een intern beheersingssysteem relevant voor het opmaken van en getrouw weergeven in de jaarrekening van vermogen en resultaat, zodanig dat deze geen afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten bevat en voor de naleving van de relevante wet- en regelgeving, het kiezen en toepassen van aanvaardbare grondslagen voor financiële verslaggeving en het maken van schattingen die onder de gegeven omstandigheden redelijk zijn.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder het Controleprotocol landelijke publieke media-instellingen, Wereldomroep en Ster van de Regeling vaststelling Handboek Financiële Verantwoording landelijke publieke media-instellingen, Wereldomroep en Ster. Dienovereenkomstig zijn wij verplicht te voldoen aan de voor ons geldende gedragsnormen en zijn wij gehouden onze controle zodanig te plannen en uit te voeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De keuze van de uit te voeren werkzaamheden is afhankelijk van de professionele oordeelsvorming van de accountant, waaronder begrepen zijn beoordeling van de risico's van afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten. In die beoordeling neemt de accountant in aanmerking het voor het opmaken van en getrouw weergeven in de jaarrekening van vermogen en resultaat alsmede het voor de naleving van de betreffende wet en regelgeving relevante interne beheersingssysteem, teneinde een verantwoorde keuze te kunnen maken van de controlewerkzaamheden die onder de gegeven omstandigheden adequaat zijn maar die niet tot doel hebben een oordeel te geven over de effectiviteit van het interne beheersingssysteem van de instelling. Tevens omvat een controle onder meer een evaluatie van de aanvaardbaarheid van de toegepaste grondslagen voor financiële verslaggeving en van de redelijkheid van schattingen die het bestuur van de instelling heeft gemaakt, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Oordeel

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van(naam instelling) per 2... en van het resultaat over 2.... in overeenstemming met de Regeling vaststelling Handboek Financiële Verantwoording landelijke publieke media-instellingen, Wereldomroep en Ster.

Voorts zijn wij van oordeel dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties over 2.... voldoen aan de eisen van financiële rechtmatigheid. Dit houdt in dat deze bedragen in overeenstemming zijn met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals die in het Controleprotocol landelijke publieke media-instellingen, Wereldomroep en Ster van de Regeling vaststelling Handboek Financiële Verantwoording landelijke publieke media-instellingen, Wereldomroep en Ster zijn vermeld.

Verklaring betreffende andere wettelijke voorschriften en/of voorschriften van regelgevende instanties

Op grond van de wettelijke verplichting ingevolge artikel 2:393 lid 5 onder f BW melden wij dat het jaarverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met de jaarrekening zoals vereist in artikel 2:391 lid 4 BW.

Voorts merken wij op dat niet is voldaan aan de wettelijke verplichting tot vermelding van de informatie over topinkomens (artikel 6 van de Wet openbaarmaking uit publieke middelen gefinancierde topinkomens)².

Plaats, datum

Naam accountantsorganisatie

Naam externe accountant en ondertekening met die naam

Model B

Accountantsverklaring bij de Additionele informatie

Afgegeven ten behoeve van het Commissariaat voor de Media

Verklaring betreffende de Additionele informatie

Verantwoordelijkheid van het bestuur

Het bestuur van de instelling is verantwoordelijk voor het opmaken van de Additionele informatie bij de jaarrekening die de daarin opgenomen informatie volledig en juist dient weer te geven, in overeenstemming met de Regeling vaststelling Handboek Financiële Verantwoording landelijke publieke media-instellingen, Wereldomroep en Ster.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de Additionele informatie bij de jaarrekening op basis van onze controle..Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder het Controleprotocol landelijke publieke media-instellingen, Wereldomroep en Ster van de Regeling vaststelling Handboek Financiële Verantwoording landelijke publieke media-instellingen, Wereldomroep en Ster. Dienovereenkomstig zijn wij verplicht te voldoen aan de voor ons geldende gedragsnormen en zijn wij gehouden onze controle zodanig te plannen en uit te voeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de Additionele informatie bij de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de Additionele informatie bij de jaarrekening. De keuze van de uit te voeren werkzaamheden is afhankelijk van de professionele oordeelsvorming van de accountant, waaronder begrepen zijn beoordeling van de risico's van afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten. In die beoordeling neemt de accountant in aanmerking het voor het opmaken van en volledig en juist weergeven van de Additionele informatie bij de jaarrekening alsmede het voor de naleving van de betreffende wet en regelgeving relevante interne beheersingssysteem, teneinde een verantwoorde keuze te kunnen maken van de controlewerkzaamheden die onder de gegeven omstandigheden adequaat zijn maar die niet tot doel hebben een oordeel te geven over de effectiviteit van het interne beheersingssysteem van de instelling.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

² Uitzonderingsrapportage indien niet is voldaan aan de WOPT.

Oordeel

Naar ons oordeel is de financiële informatie in de Additionele informatie volledig en juist weergegeven in overeenstemming met de Regeling vaststelling Handboek Financiële Verantwoording landelijke publieke media-instellingen, Wereldomroep en Ster.

Voorts zijn wij van oordeel dat:

- De financiële informatie in de Additionele informatie verenigbaar is met de financiële informatie die in de (gepubliceerde) jaarrekening is opgenomen
- De toedeling van de kosten naar radio- en televisieprogramma's, de verzorging van overig media-aanbod, nevenactiviteiten en verenigingsactiviteiten en naar categorie (direct-indirect) in overeenstemming is met de grondslagen zoals vermeld in de Regeling vaststelling Handboek Financiële Verantwoording landelijke publieke media-instellingen, Wereldomroep en Ster 2009.

Plaats, datum

Naam accountantsorganisatie

Naam externe accountant en ondertekening met die naam

Aantal bijlagen:.....

TOELICHTING

In artikel 2.172, derde lid, van de Mediawet 2008 is bepaald dat bij ministeriële regeling modellen en voorschriften kunnen worden vastgesteld over de inhoud en inrichting van de jaarrekening van omroepverenigingen, de Programmastichting, de Stichting, de Ster, de kerkgenootschappen en genootschappen op geestelijke grondslag die media-aanbod voor de landelijke publieke mediadienst verzorgen, alsmede de Wereldomroep. Bij Regeling van de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap van 26 februari 2009, nr. WJZ/101186 (8247) is daartoe het huidige Handboek Financiële Verantwoording publieke omroep 2008 vastgesteld.

Het handboek is aangepast aan de nieuwe Mediawet 2008, waarbij de nummering en de terminologie zijn gewijzigd. Verder wordt de lineaire afschrijvingsmethode toegestaan zodat beter aangesloten kan worden bij de economische werkelijkheid. Daarnaast is in de verantwoording een bepaling opgenomen over het meerdere dat een presentator verdient boven het maximum (zoals gesteld in het beloningskader voor presentatoren van de publieke omroep dat is opgesteld door de Raad van Bestuur op grond van artikel 2.3, derde lid, onder b, van de Mediawet 2008). Het beloningskader regelt dat het meerdere ten laste van de verenigingsgelden dient te komen. In de modellen en het controleprotocol is rekening gehouden met de bijzondere aard van de Ster. Ook voor de Wereldomroep gelden enkele specifieke bepalingen.

In artikel 3 wordt aan de regeling terugwerkende kracht toegekend tot en met 1 januari 2009. Dit geschiedt omdat het boekjaar op grond van artikel 2.172, tweede lid, Mediawet 2008 gelijkgesteld is aan het kalenderjaar en de regeling op het boekjaar 2009 en verder ziet. De terugwerkende kracht is niet belastend voor de landelijke publieke media-instellingen, omdat de handboeken slechts technisch zijn aangepast en de betrokken instellingen bij de aanpassingen betrokken zijn geweest en hier mede invulling aan hebben gegeven.

*De Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
R.H.A. Plasterk.*